

BUDOUCNOST CÍRKVE

Křesťané, přestaňte se plížit při zdi! –
Dom Samuel

Jedině láska nás polidštuje –
papež František

Církev a skandál zneužívání –
Benedikt XVI.

Mládež v konfrontaci generací –
Petr Sak

V Římě si váží
naší pastorační mládeže –
Stanislav Zeman

1-3

srpen
2019

Ročník XXVI., číslo 1-3, rok 2019

EDITORIAL

Vážení čtenáři,

po dlouhé odmlce se opět setkáváme u nového čísla časopisu Budoucnost církve.

V článku Doma Samuela jsme vyzýváni, abychom byli světlem a oporou lidem okolo nás. Lidem hledajícím, bloudícím. Abychom v síle svátostí hlásali evangelium. Papež Benedikt XVI. hovoří o církvi a skandálu zneužívání. Přinášíme 1. část jeho článku, ve které naznačuje obecný sociální kontext této těžkosti. Vývoj generací mládeže ke generaci „rozmazané“, která je součástí epochy kyberkultury popisuje Petr Sak.

Nová obálka je inspirována mottem 34. světového dne mládeže: „Jsem služebnice Páně, ať se mi stane podle Tvého slova. Lk 1,38. Pro připomenutí přinášíme také slova papeže Františka ze závěrečné vigilie na SDM v Panamě.

Celé číslo je doplněno fotografií ze Studijně formačního kurzu.

V případě, že máte jakékoli připomínky či postřehy k časopisu, pište na mail: mladez@cirkev.cz. Budeme vděčni za vaši zpětnou vazbu.

Těším se na setkání s vámi u dalšího čísla.

Veronika Lehrlová

BUDOUCNOST CÍRKVE, časopis pro podporu pastorače mládeže. Ročník XXVI., číslo 1.-3.
Vychází 5x ročně.

Vydává: Asociace křesťanských spolků mládeže, z.s. a Sekce pro mládež České biskupské konference,
Thákurova 3, 160 00 Praha 6.

Redakční rada: SCS. Lic. Kateřina Regendová, P. ThDr. Jan Balík, PhD., P. Mgr. Roman Kubín.

Šéfredaktor: P. Mgr. Kamil Strak

Redakce: Veronika Lehrlová, Marie Světníčková, Vojtěch Orlík a Kristýna Garguláková.

Adresa: Thákurova 3, 160 00 Praha 6, tel.: 220 181 739, mladez@cirkev.cz.

Grafika: Martin Vocet

Grafika obsahu a sazba: František Ettlér

Tisk: Tiskárna Kleinwächter, Frýdek-Místek

Registrace MK ČR E 18746. ISSN 1803-8131.

Objednávky přijímá redakce časopisu. Rozšiřuje se bezplatně.

OBSAH

Editorial.....	2
Úvodník	3
Křesťané, přestaňte se plížit při zdi!	4
Jedině láska nás polidšťuje.....	6
Církev a skandál zneužívání	10
Mládež v konfrontaci generací	14
V Římě si váží naší pastorage mládeže	27

ÚVODNÍK

Ne vždycky věříme, že Bůh může být tak konkrétní a všední, tak blízký a skutečný, a tím méně, že se zpřítomňuje a jedná prostřednictvím nějakého známého člověka, kterým může být soused, přítel, příbuzný.

Ne vždycky věříme, že nás Pán může vyzvat, abychom společně s Ním pracovali a špinili si ruce v Jeho království tak pros-

tým, ale pronikavým způsobem. Stěží přijímáme, že „boží láska se stává konkrétní a dá se téměř zakoušet v dějinách se všemi jejich tragickými a slavnými zvraty“

Nebojme se zašpinit své ruce.

Benedikt XVI., Katecheze, 28. září 2005

KŘESŤANÉ, PŘESTAŇME SE PLÍŽIT PŘI ZDI!

Dom Samuel

Ano, církev je v krizi. Bezpochyby je to tím, že je nerozlučně spjatá se světem, který je rovněž v krizi, jakkoliv si to neuvědomuje anebo to popírá. Právě to připomenul emeritní papež Benedikt. Avšak církev je ještě pevněji spjatá s Kristem, který odpouští a usmířuje.

Georges Bernanos kdesi napsal, že není nic ošklivějšího než ušlápnutý kněz. V dnešní době vše tlačí nejen kněze, ale i laiky k tomu, aby byli takovými ušlápnutými křesťany: aktuální zprávy, a z nich pramenící rozpaky, u některých pocit viny. Kněží a řeholnice si nechávají na veřejnosti nadávat. Co si o tom máme myslet?

Církev v krizi je zvána, aby svědčila o evangeliu ve světě, který je v krizi. Církev nás všechny přijala v den, kdy nás naši rodiče přinesli či věřící přátelé doprovodili ke křtitelnici. Čím je pro nás církev? Je to papež František a kurie? Římské chrámy, které někteří z nás měli to štěstí navštívit?

Krize církve, nebo krize dnešního světa?

Církev... Toto tajemství zkoumali teologové. Právě ve večeradle se nachází zdroj, jenž církev utváří v její svatosti. Jaká svatost církve? – řeknete mi. Ta není vůbec vidět! Ani když čteme noviny, dokonce ani když si vybavíme naši komunitu, její fungování, chyby jejích členů od těch nejstarších po nejmladší, opata nevyjímaje. Je svatost církve jen nějakým teologickým konceptem, který nemá nic moc společného s realitou?

Dějiny církve jsou nerozlučně spjaté s historií společnosti, v níž jsou křesťané povoláni svědčit o evangeliu. Svět, jenž je přinejmenším plný kontrastů, kde se vzájemně utkávají světlo s temnotou, postupuje ve svém vývoji kupředu i zpět. Církev provází jeho pokroky a varuje před regresem. Převzít zodpovědnost za všechny krize církve a projít jimi znamená pro křesťana převzít zodpovědnost za zápasy své doby, které se odehrávají ve světě, jenž je v krizi. Bojovat za sebe a ukázat to světu, který svou vlastní krizi nevidí, nebo ji nechce vidět. Právě v tomto smyslu můžeme rozumět zamýšlení, které právě předložil emeritní papež Benedikt XVI.

Svatost církve nepochází z jejích členů

Když církev čelí opravdu vážným potížím, myslí si někteří, že by se křesťané měli nechat poučit společností, která je podrobuje kritice. To by znamenalo nechat kohokoliv hanět Hlavu církve, jíž je Kristus, který jediný poučuje, a to jak církev, tak svět. Veškerá pravda a světlo pochází shůry, i když se třeba stane dnes, tak jako kdysi v případě Bileáma, že si Bůh vyvolí proroka nepocházejícího z jeho lidu, aby v jeho jménu hovořil. Svatost církve nepochází od

jejích členů, ale je (v těchto jejích členech) účastí na Boží svatosti, kterou kolem sebe šíří utrpení, smrt a vzkříšení Krista, svatost, která je nabízena v oné svátosti, jejíž ustanovení na Zelený čtvrtek slavíme.

Obtíže, nedorozumění, selhání, zkoušky, které ztěžují náš všední život, mohou být z lidského hlediska považovány za střet různých temperamentů „ozdobených“ nej-různějšími chybami. Tyto obtíže můžeme rovněž vnímat jako duchovní krize, které odhalují, co v našem jednání neodpovídá důstojnosti Božích dětí, tedy co je nedostatečné v nás samotných, nebo jako krize, které odhalují, co je nedostatečné ve světě, k němuž náležíme a jehož některé projevy chování si nevyhnutelně přisvojujeme. Je to člověk, který schází z cesty, protože není „na výši“ Božího synovství. Ale Bůh povolává právě člověka žijícího v tomto světě, aby se stal jeho adoptivním synem.

Jediný skutečný zápas

Kde je řešení? Ve svátostech, a nikde jinde: v krvi a vodě, jež vytryskly z probodeného Ježíšova boku, v jeho těle a krvi dávaných nám za pokrm, v rozhršení udělovaném skrze úřad kněze, a ve společenství, které tím vzniká, abychom si navzájem byli oporou.

K těmto univerzálním pravdám se sice bez problému hlásíme, ale uvádět je do praxe v každodenním chodu naší komunity, to už je jiná věc. Klíč ke skutečně křesťanskému životu se nachází v tom, že

se navzájem považujeme za hříšníky žízňící po spáse, za nemocné hledající lékaře, za služebníky nesoucí v hliněných nádobách vonné masti schopné vyléčit jakoukoliv ránu. Budeme-li pohlížet sami na sebe a na druhé tímto způsobem, pak budou sice nadále nastávat nedorozumění, napětí a konflikty, a dokonce i selhání; budou však znamením zápasu, který jediný stojí za to, aby byl veden – zápasu synů Světla s Knížetem tohoto světa. Neboť k boji proti němu potřebujeme samozřejmě Boha, ale také jedni druhé. V této perspektivě už bratrské vztahy a přátelství nejsou jen vzájemným hleděním si do očí. Nabývají povahy společného hledění vstříc Bohu.

Svět potřebuje evangelium

Světlo evangelia není určeno k tomu, aby bylo schováno pod poklop. Jsou naše každodenní hříchy, neobratnosti všech, těžké hříchy některých schopné toto světlo zahalit? Člověče malověrný... Ne! Světlo pochází shůry. Nesme je s hrdostí a odvahou, a zároveň s pokorou a vědomím, že toto světlo nepochází z nás. Nesme je tím směleji, že tu nejde pouze či v první řadě o přežití církve a tedy křesťanů ve společnosti. Kristus nás předem varoval, že nastanou obtížná období, pronásledování a odpadlictví. Toto světlo potřebují také naši současníci. Toulají se, bloudí, propadají panice. Ve své velké většině evangelium nechtějí slyšet, ale ve skutečnosti jim nikdy nebylo zapotřebí více.

Dom Samuel, opat kláštera Nový Dvůr

JEDINĚ LÁSKA NÁS POLIDŠŤUJE

papež František

Promluva na sobotní vigílii SDM, Metro Park - Panama

Drazí mladí, dobrý večer!

Viděli jsme tady pěkné představení o Stromu života, jež nám ukázalo, jak nám daroval život Ježíš, tedy jako příběh lásky, příběh života toužící smířit se s tím naším a zapustit kořeny v každém z nás. Onen život není spása zavěšená ve virtuálním prostoru a čekající na stažení, ani nová „aplikace“, kterou je třeba prozkoumat, nebo plod tréninku mentálního sebezdokonalování. Život, který nám nabízí Ježíš, není ani návod k použití (tutorial) na poslední novinku. Spása, kterou nám dává Pán, je pozvání k účasti na příběhu lásky, spřádaného s našimi příběhy. Tato spása žije a chce se zrodit mezi námi, abychom mohli přinášet plody tam, kde jsme, takoví, jací jsme, a s kým-koli jsme. Tam přichází Pán sít a zasít se; On je první, kdo přisvědčuje našemu životu, našemu příběhu, a přeje si, abychom také my přisvědčili Jemu.

Tak překvapil Marii, kterou pozval k účasti na tomto příběhu lásky. Nazaretská dívka bez pochyby neměla účet na „sociálních sítích“ té doby, nebyla vlivnou - influencer, ale - aniž by chtěla nebo se po tom pídila - stala se ženou, která měla největší vliv na dějiny.

Maria, Boží influencerka. Několika slovy dokázala přisvědčit a světit se lásce a příslibům Boha, jediné síle, schopné obnovit všechno.

Zarážející je síla, s níž tato dívka přisvědčuje, ať se jí stane tak, jak řekl anděl. Nebyl to pasivní či rezignovaný souhlas nebo přitakání na způsob: „Dobrá, zkusíme a uvidíme, co bude“. Bylo to něco více, něco jiného. Bylo to přitakání, které se chce zapojit a riskovat, vsadit do hry všechno, a to bez jakékoli jiné záruky než jistoty, že je nositelkou příslibu. Mělo to bezpochyby být obtížné poslání, ale obtíže nebyly důvodem k odmítnutí. Zajisté měly nastat komplikace, ale nejsou to stejné komplikace, které nastávají, když nás ochromuje zbabělost, protože nemáme všechno předem jasné nebo zaručené. Přisvědčení a přání sloužit byly silnější než pochybnosti a těžkosti.

Tento večer slyšíme také ozvěnu Marii-na přitakání, které se rozmáhá od pokolení do pokolení. Mnozí mladí podle Mariiina příkladu, vedeni příslibem, riskují a vydávají se v sázku. Díky, Eriko a Rogelio, za svědectví, kterým jste nás obdarovali. Rozdělili jste se o svoje obavy, těžkosti a riziko spojené s očekáváním narození vaší dcery Ines. Řekli jste: „Pro nás rodiče je velice náročné očekávat narození postiženého či nemocného dítěte“. To je zřejmé a srozumitelné. Překvapuje však to, k čemu jste došli: „Až se naše dcera narodí, budeme ji milovat celým srdcem.“ Ještě před jejím příchodem a vzhledem ke všem zprávám a těžkostem, které přicházely, jste se rozhodli, a jako Maria jste řekli: „ať se nám

tak stane“ a zvolili jste lásku. Přisvědčili jste životu vaší křehké, bezbranné a potřebné dcery, a tak máme Ines. Uvěřili jste, že svět není jenom pro silné!

Přisvědčit Pánu znamená mít odvahu přijmout život, jak přichází, ve vši křehkosti a nepatrnosti, častokrát s protiklady a chybějícím smyslem, a to se stejnou láskou, s níž k nám promluví Erika a Rogelio. Znamená to přijmout naši vlast, naše rodiny, naše přátele takové, jakými jsou, i s jejich křehkostí a malostí. Přijetí života spočívá také v tom, že vítáme všechno, co není dokonalé, ryzí či destilované, a není proto méně hodno lásky. Je snad někdo kvůli tomu, že je postižený nebo křehký, nehodný lásky? Je snad někdo nehodný lásky kvůli tomu, že je cizinec, že pochybil, onemocněl nebo je ve vězení? Tak si počínal Ježíš: objal malomocného, slepého a ochrnulého, objal farizeje a hříšníka. Přijal lotra na kříži a odpustil dokonce těm, kteří jej ukřižovali.

Proč? Protože jenom to, co se miluje, může být spaseno. Jenom to, co se přijme, může být proměněno. Pánova láska je větší než veškeré naše kontradikce, křehkosti a ubohosti, avšak právě do těchto našich kontradikcí, křehkostí a ubohosti chce vepsat příběh lásky. Objal marnotratného syna, objal Petra po jeho zapřeních a objímá nás ustavičně po našich pádech, pomáhá nám vstát a staví nás na nohy. Opravdový pád, který může náš život zničit, totiž spočívá v tom, že se zůstane ležet a nepřijme se pomoc.

Jak obtížné je někdy pochopit Boží lásku! Velikým darem je vědět, že máme Otce, který nás objímá přes všechny naše nedokonalosti!

Prvním krokem je nemít strach přijmout život, jak přichází, obejmout život!

Díky, Alfréde, za tvoje svědectví a odvahu podělit se s námi všemi. Velice mne oslovilo, když jsi řekl: „Začal jsem pracovat ve stavebnictví, dokud neskončil onen projekt. Bez uplatnění mají věci jinou barvu: bez školy, bez zaměstnání a bez práce.“ V tomto čtvrtém „bez“ je shrnuto, proč vyprahne náš život, když nemá kořeny: bez práce, bez vzdělání, bez společenství, bez rodiny.

Nikdo nemůže růst, pokud nemá silné kořeny, které mu pomáhají dobře stát nohama na zemi. Snadno se lze ztratit, když není, na co se upnout. To je otázka, kterou si musíme klást my staří, ba dokonce je to otázka, kterou nám máte klást vy, a my jsme povinni vám odpovědět: jaké kořeny vám poskytujeme? Jaké základy vám nabízíme, abyste se lidsky utvářeli? Je snadné kritizovat mladé a trávit čas reptáním, pokud je zbavujeme pracovních, vzdělávacích a komunitárních příležitostí, k nimž se lze upnout přáním budoucnosti! Bez vzdělání je obtížné přát si budoucnost; bez práce je přání budoucnosti těžké a bez rodiny a komunity téměř nemožné. Přát si budoucnost totiž znamená osvojit si nejenom odpověď na otázku, proč žiji, ale také pro koho žiji, pro koho stojíš za to žít.

Jak říkal Alfréd, když někdo vypadne a zůstane bez práce, bez vzdělání, bez komunity a bez rodiny, cítí konci dne prázdnotu a skončí tím, že začne toto prázdno něčím vyplňovat. Nevíme pak totiž, proč žít, zápasit a milovat. Táhne se těch starších, kteří jsou zde a kteří se na nás dívají: co děláš ty pro budoucnost mladých dnes? Jsi schopen zápasit, aby měli vzdělání, práci,

rodinu a společenství? Každý z nás starších at se na to odpoví ve svém srdci.

Vzpomínám si, že jednou, když jsem mluvil s několika mladými, jeden z nich se mne zeptal: „Otče, proč se dnes mnozí mladí neptají, zda existuje Bůh anebo v Něho stěží věří a utíkají před životem?“ Zeptal jsem se jich, co si o tom myslí oni, a jedna z odpovědí, jež vzešly z této konverzace, mi pronikla do srdce. Váže se ke zkušenosti, o kterou se podělil Alfréd, že totiž „mnozí postupně pocítují, že pro druhé přestali existovat a často mají dojem, že jsou neviditelní“. Mnozí mladí mají dojem, že pro druhé přestali existovat. Je to kultura, založená na nevšímavosti a nezájmu. Neříkám, že všichni, ale mnozí cítí, že nemohou dát tolik nebo vůbec nic, protože nemají reálné prostory, které by je interpelovaly. Jak mohou tito mladí přemýšlet o tom, zda existuje Bůh, pokud mají pocit, že pro svoje bratry už dávno neexistují? Takto je nutíme, aby se v budoucnosti stali kořistí jakékoli drogy a čehokoli, co je ničí. Můžeme se ptát: Co dělám pro mladé, které vidím? Kritizuje je anebo mne nezajímají? Pomáhám jim anebo mne zajímají? Nepřestali pro mne existovat už dávno?

Dobře víme, že nestačí mít celý den připojení, abychom měli pocit, že jsme uznáváni a milováni. Pocit, že jsme bráni v úvalu a zváni k něčemu většímu, než „být na síti“. Znamená to nalézt prostory, v nichž budete moci svými rukama, svým srdcem a svojí hlavou pocítit, že jste komunitou mnohem větší, která vás potřebuje a kterou potřebujete vy, mladí.

Toto velmi dobře pochopili svatí. Myslím například na dona Boska, který nešel hledat mladé někam do vzdálených či

zvláštních míst, ale naučil se pozorovat všechno, co se dělo ve městě, Božíma očima, a dotklo se ho, když viděl stovky opuštěných dětí a mladých bez školy, bez práce a bez přátelské ruky, kterou by podalo nějaké společenství. Mnoho lidí žilo v onom městě a mnozí tuto mládež kritizovali. Neuměli ji však vidět Božíma očima. Don Bosko ano, a učinil první krok: obsáhnul život, jak se prezentoval, a na základě toho neměl strach učinit druhý krok. Rozhodl se vytvořit s nimi komunitu, rodinu, v níž skrze práci a studium pocítovali, že jsou milováni; dát jim kořeny, kterých se držet, aby se dalo dojít do nebe, aby někam dotáhli ve společnosti. Dát jim kořeny, aby nebyli strženi prvním poryvem, který přijde – tak jednal don Bosko, tak jednali svatí, tak jednají komunity, které dovedou vidět mladé Božíma očima. Velikáni mají odvahu dívat se na mladé Božíma očima.

Myslím na mnohá místa naší Latinské Ameriky, kde pěstují to, co nazývají Kristova velká domácí rodina, která se v tomtéž duchu - i spolu s jinými centry - snaží přijímat život, jak přichází v jeho celku i složitostech, protože vědí, že »stromu zbývá aspoň naděje, že i když podřát, začne rašit znovu a že jeho výhonky růst nepřestanou« (Job 14.7).

A vždycky lze „rašit a růst“, když je komunita, vřelost domova, kde zapustit kořeny, jež skýtají nezbytnou důvěru a připravují srdce k objevu nového horizontu: horizontu milovaného, hledaného, nalezeného a poslaného syna. Pán se prezentuje pod konkrétními tvářemi. Přítakejme tomuto příběhu lásky a budme nástroji vytváření eklesiálních komunit v našich čtvrtích, v ulicích města, navazujeme a spřádáme nové vztahy. Být influencer v 21.

století znamená být strážce kořenů, strážce všeho toho, co zabraňuje tomu, aby se náš život rozplynul, vypařil a přišel vniveč. Buďte strážci všeho, co nám umožní cítit se vzájemně spojeni a vzájemně si patřit.

Tak to prožila Nirmeen na Světovém dni mládeže v Krakově. Setkala se s živou, radostnou komunitou, která jí vyšla vstříc, umožnila jí zakusit sounáležitost a totožnost, dala jí pocítit, že je její součástí, a umožnila jí prožít radost ze setkání s Ježíšem. Nirmeen se Ježíšovi vyhýbala, zachovávala si odstup, dokud jí někdo neumožnil zapustit kořeny, aby pocítila příslušnost k této komunitě a vydala se na cestu, o níž nám vyprávěla.

Jistý latinskoamerický světec se kdysi zeptal: „Spočívá pokrok společnosti pouze v možnosti mít na trhu nejnovější typ automobilu nebo technologii? V tom spočívá veškerá velikost člověka? Neexistuje nic víc, proč žít?“ (sv. Alberto Hurtado, Meditación de Semana Santa para jóvenes, 1946). Ptám se vás: je v tomto vaše velikost? Nebyli jste stvořeni pro něco většího? Maria to pochopila a řekla: „ať se mi stane!“. Erika a Rogelia tomu porozuměli a řekli: „ať se nám stane!“ Nirmeen tomu porozuměla a řekla: „ať se mi stane!“ Ptám se vás, přátelé: Jste ochotni přisvědčit? Evangelium nás učí, že svět nebude lepší, když bude méně

nemocných, slabých, křehkých či starých lidí, o které se starat, ba ani když bude méně hříšníků. Avšak bude lepší, když bude více lidí, kteří odhodlaně a odvážně – jako tito přátelé – dávají život zírku a věří v proměňující sílu Boží lásky. Chcete být influencer jako Maria, která řekla: „ať se mi stane“? Jedině láska nás polidštuje a naplňuje nás, všechno ostatní jsou dobrá, ale prázdná placeba.

Za chvíli se setkáme s živým Ježíšem v eucharistické adoraci. Zajisté toho máte mnoho, co Mu povíte: o různých situacích svého života, o svých rodinách, o svých zemích.

Až stanete před Ježíšem tváří v tvář, nemějte strach a mějte odvahu otevřít Mu svoje srdce, aby obnovil oheň Svoji lásky, pobídl vás k přijímání života v celé jeho křehkosti a nepatrnosti, ale také v celé jeho velikosti a kráse. Ježíš ať vám pomůže objevit krásu toho, že žijete a bdíte.

Němejte strach říci Ježíšovi, že i vy si přejete podílet se na příběhu Jeho lásky ve světě a že jste učinění pro „víc“!

Přátelé, prosím vás také, abyste byli tak hodní a modlili se tváří v tvář Ježíši za mne, abych také já neměl strach obejmout život, střežit kořeny a říci spolu s Marií: „Ať se mi stane podle tvého slova!“

Vy, drazí mladí, nejste budoucnost – všem se líbí říkat, že jste budoucností – vy však jste přítomnost; nejste budoucnost Boha, jste Boží teď. On vás svolává a volá ve vašich komunitách a obcích, abyste šli a vyhledali prarodiče, dospělé, postavili se na nohy, chopili se společně s nimi slova a uskutečňovali přání, které měl Pán ve vztahu k vám.

papež František

CÍRKEV A SKANDÁL ZNEUŽÍVÁNÍ

Benedikt XVI.

Ve dnech 21. až 24. února 2019 se na pozvání papeže Františka sešli ve Vatikánu předsedové biskupských konferencí celého světa, aby společně uvažovali o krizi víry a církve, vzniklé po rozšíření otřesných zpráv o deliktech, spáchaných členy duchovenstva na nezletilých. Rozsah a závažnost informací o těchto činech hluboce otřásla kněžími i laiky, což u některých z nich vedlo i k tomu, že zapochybovali o víře církve jako takové. Bylo třeba dát mocný signál a znovu se pokusit dodat důvěryhodnost církvi, která je světlem národů a silnou pomocí v zápase proti rozkladným mocnostem.

Poněvadž ve chvíli, kdy tato krize veřejně propukla a postupně se šířila, jsem měl v církvi odpovědnost jako pastýř, a přestože ji už nyní přímo nenesu, neboť jsem emeritní, nemohl jsem si nepoložit otázku, zda bych k této obnově nemohl nějak přispět jakousi retrospektivou. A tak jsem v době mezi zprávou o svolání schůzky předsedů biskupských konferencí a jejím vlastním konáním sesbíral několik poznámek, poskytujících indikace, které by v této nesnadné chvíli mohly být užitečné. Po konzultaci se státním sekretářem, kardinálem Pietro Parolinem, i se Svatým otcem samotným, jsem se takto pojatý text rozhodl zveřejnit na stránkách měsíčníku *Klerusblatt*. Moje práce se dělí na tři části. V první se pokouším velmi stručně naznačit obecný sociální kontext této otázky, bez něhož je tento problém nesrozumitelný. Snažím se ukázat, že v 60. letech došlo k nevídanému procesu, který v dějinách co do svého rozsahu takřka nemá obdoby. Lze tvrdit, že během dvaceti let, od roku 1960 do roku 1980, došlo ke kompletnímu zhroucení do té doby platných měřítek na téma sexuality. Důsledkem toho byla

určitá absence norem, o jejíž překlenutí se nyní usiluje. V druhém bodě se pokusím naznačit důsledky, které měla tato situace pro formaci a život kněží. A nakonec, ve třetí části, podám pár hledisek na adekvátní odpověď církve.

I. Proces zahájený v 60. letech a morální teologie

1. Věci se daly do pohybu po státně nařízeném a podporovaném seznamování dětí a mládeže s podstatou sexuality. V Německu tehdejší ministryně zdravotnictví, Kate Strobel, dala vyrobit film, který za účelem podání informací zobrazil všechno, co až do té doby nebylo možno zveřejňovat, včetně pohlavního styku. Zprvu byla záměrem jen informovanost mládeže, ale brzy se z toho takřka samozřejmě stala všeobecná možnost. Podobné účinky měl také tzv. „Sexkoffer“ (kufík sexu), program vzniklý z iniciativy rakouské vlády. Filmy se sexuální a pornografickou tematikou se staly realitou do té míry, že byly promítány i na nádražích. Pamatuji si jako dnes, jak jsem při jedné procházce v Řeznu, spatřil před velkým kinem zástup lidí,

jaký byl k vidění jen za války, kdy se čekalo na nějakou mimořádnou dodávku zboží. V paměti mi také utkvělo, jak jsem na Velký pátek roku 1970 přijel do města a spatřil všude vylepené plakáty velkého formátu, na nichž byly vyfoceny dvě zcela obnažené osoby v těsném objetí.

Mezi svobodami, za které bojovala Revoluce roku 1968, byla také naprostá sexuální volnost, která již netolerovala žádnou normu. Sklon k násilí, jež byl pro tyto roky charakteristický, se úzce pojil s tímto duchovním kolapsem. V letadlech se filmy se sexuálními scénami přestaly promítat, poněvadž mezi pasažéry občas docházelo k násilnostem. A poněvadž excesy v oblékání vyvolávaly agresivitu, byla ve školách snaha zavádět školní uniformy na podporu studijního klimatu.

K fyziognomii Revoluce roku 1968 patří také fakt, že pedofilie byla diagnostikována jako přípustná a vhodná. Přinejmenším pro mládež v církvi, ale nejen pro ni, to byla po mnoha stránkách velmi těžká doba. Vždycky jsem si kladl otázku, jak se za takové situace budou mladí moci vydat cestou kněžství a přijmout ho se všemi důsledky. Rozsáhlý úpadek povolání ke kněžství v oněch letech a enormní počet odchodů z duchovenského stavu byl důsledkem všech těchto procesů.

2. Nezávisle na tomto vývoji došlo ve stejné periodě ke kolapsu katolické morální teologie, takže se církev vůči těmto sociálním procesům stala bezbrannou. Pokuším se velmi stručně naznačit průběh této dynamiky. Až do Druhého vatikánského koncilu měla katolická morální teologie přirozeněprávní základy, přičemž Písmo svaté bylo zmiňováno pouze jako pozadí

či podpora. V boji, který zahájil Koncil, za nové porozumění Zjevení, bylo přirozeněprávní hledisko téměř úplně opuštěno, a požadovala se taková morální teologie, která by byla zcela založena na Bibli. Pamatuji se, jak jezuitská fakulta ve Frankfurtu pověřila jednoho velmi nadaného mladého otce (Bruno Schüller), aby vypracoval morálku zcela založenou na Písmu. Krásná disertace otce Schüllera podává první krok k jejímu zpracování. Následně byl otec Schüller poslán do Spojených států amerických, aby ve studiu pokračoval, ale vrátil se s přesvědčením, že systematickou morálku postavenou pouze na Bibli vypracovat nelze. Pokusil se potom podat morální teologii pragmatičtějšíм způsobem, avšak na krizi morálky tím odpovědět nedokázal.

Nakonec se široce ujala teze, podle níž morálka musí být formována pouze na základě účelů lidského jednání. Staré rčení „úcel světí prostředky“ se nepoužívalo v tak hrubé formě, avšak koncepce, kterou vyjadřovalo, se stala zásadou. Proto nemohlo existovat nic absolutně dobrého a tím méně pak něco vždycky špatného. Platné bylo pouze relativní hodnocení. Neexistovalo už dobro, nýbrž pouze to, co v dané chvíli a podle okolností bylo relativně lepší.

Koncem 80. a 90. let nabyla krize základů a prezentace katolické morálky dramatických forem. Dne 5. ledna 1989 byla publikována tzv. „Kolínská deklarace“ podepsaná 15 katolickými profesory teologie, kteří se soustředili na několik kritických míst vztahu mezi biskupským učitelským úřadem a posláním teologie. Tento text, který zpočátku nepřekračoval hranici obvyklých námitek, se začal velice rychle šířit, ba transformovat na protest proti církevnímu magisteriu a viditelně i slyšitelně po ce-

lém světě shromažďoval potenciál opozice proti magisteriálním textům Jana Pavla II. (srov. D. Mieth, *Kölner Erklärung*, LThK, VI3,196).

Papež Jan Pavel II., který velmi dobře znal situaci morální teologie a pozorně ji sledoval, rozhodl o přípravě encykliky, která by mohla tyto věci uvést na pravou míru. Byla publikována pod titulem *Veritatis splendor* 6. srpna 1993 a vzbudila prudce odmítavé reakce morálních teologů. A ještě před tím *Katechismus katolické církve* podal systematicky a přesvědčivě morálku, kterou učí církev.

Nemohu nezmínit, že Franz Böckle, jeden z hlavních morálních teologů německého jazyka, který po svém jmenování emeritním profesorem odešel do ústraní ve svojí švýcarské vlasti, řekl na adresu možných tvrzení *Veritatis splendor*, že kdyby tato encyklika měla prohlásit, že existují skutky, které jsou za každých okolností zlé, pozvedl by proti tomu vši silou svůj hlas. Dobrý Bůh jej ušetřil realizace tohoto úmyslu. Böckle zemřel 8. července 1991. Encyklika byla publikována 6. srpna 1993 a skutečně obsahovala tvrzení, že existují skutky, které nikdy nemohou být dobré. Papež si byl tehdy plně vědom tíže tohoto rozhodnutí a právě tuto část svého textu ještě jednou konzultoval s odborníky nejvyššího stupně, kteří se na redakci encykliky přímo nepodíleli. Nemohla a nesměla být žádná pochybnost o tom, že morálka založená na „zvažování dober“ musí respektovat tuto poslední mez. Existují dobra, jimiž nelze disponovat. Jsou hodnoty, které není nikdy dovoleno obětovat ve jménu ještě vyšší hodnoty a které stojí nad zachovou fyzického života. Bůh je víc než fyzické přežití. Život získaný za cenu

zřeknutí se Boha, život založený na nejzazší lži, není životem. Mučednictví je základní kategorií křesťanské existence, a to že v teorii, kterou zastával Böckle a mnozí další, už není morálně nutná, svědčí o tom, že tady jde o samotnou podstatu křesťanství.

V morální teologii se mezitím stala naléhavou jiná otázka: široce se ujala teze, podle níž má církevní magisterium poslední a definitivní (neomylnou) kompetenci pouze ve věcech víry, zatímco morální otázky se předmětem jeho neomylných rozhodnutí stát nemohou. Na této tezi je zajisté něco správného, co si zasluhuje další diskusi a prohloubení. Nicméně existuje určité *morální minimum*, které se neoddlitelně pojí k základnímu rozhodnutí víry a musí se chránit, nemá-li se víra redukovat na teorii, a naopak uznávat, že víra předchází konkrétní život. Z toho všeho plyne, jak radikálně byla zpochybněna autorita církve na poli morálky. Kdo tady upírá církvi nejzazší věroučnou kompetenci, nutí ji mlčet právě tam, kde je v sázce rozdíl mezi pravdou a lží.

Nezávisle na této otázce se v některých oblastech morální teologie ujala teze, že církev nemá, ani nemůže mít svoji vlastní morálku. Tato teze říká, že každé morální tvrzení má svůj ekvivalent také v jiných náboženstvích a neexistuje tudíž žádné křesťanské *proprium*. Na otázku po *propriu* biblické morálky však nelze odpovědět tím, že pro každé jednotlivé tvrzení existuje nějaký ekvivalent v jiných náboženstvích. Biblická morálka jako taková je naopak nová a jiná než ostatní. Svéráz morálního učení Písma svatého je v posledku zakotven v Božím obrazu, ve víře v jediného Boha, který se zjevil v Ježíši Kristu a žil lidským životem. Desatero je aplikací biblické víry v Boha

na lidský život. Boží obraz a morálka jdou ruku v ruce a představují tak specifickou novost křesťanského postoje ke světu a lidskému životu. Ostatně již od počátku bylo křesťanství označováno slovem *hodos*. Víra je cesta, způsob života. Ve starověké církvi byl z důvodu zkažené kultury ustanoven katechumenát jako existenciální prostor, kde

byla specifčnost a novost křesťanského způsobu života předávána a také chráněna vzhledem k tomu obecně panujícimu. Domnívám se, že i dnes je zapotřebí něčeho podobného jako společenství katechumenů, aby se křesťanský život mohl rozvinout ve svojí specifčnosti.

Převzato z Radiovicana.cz

„Nedopustíte, aby vás omezení, slabosti, ba ani hříchy zbrzdily a zabránily vám v prožívání vašeho poslání, protože Bůh nás zve, abychom dělali, co můžeme, a prosili za to, co nemůžeme, za vědomí, že jeho láska se nás ujímá a postupně nás proměňuje. Nelekejte se, když se setkáte se svou slabostí, nelekejte se ani svých hříchů – musíte povstat a pokračovat.“

papež František

MLÁDEŽ V KONFRONTACI GENERACÍ

Petr Sak

Mládež je specifická svou životní fází oproti střední a staré generaci a dále je specifická jako generace ve srovnání s předchozími a následnými generacemi mládeže. Komparace je důležitým nástrojem poznání a také v tomto případě svéráz stávající mládeže je možné odhalovat srovnáváním s dřívějšími generacemi mládeže. První specifika mládeže vyplývá ze sociálních skutečností spojených s danou životní fází, ze specifické sociální pozice, sociálních rolí a sociálních statusů jejich jednotlivých členů a v úhrnu generace mládeže. Z toho vyplývá účast mládeže ve společenských procesech, které jsou dynamizací specifických rolí a pozice mládeže. Tak dochází k naplňování společenské funkce mládeže. Specifický sociální status a společenské funkce mládeže jsou víceméně konstantní v historii společnosti. Tato stabilita a konstantnost však není absolutní. V závislosti na proměnách a dynamice společností funkce a sociální pozice mládeže osciluje kolem mimogenerační konstanty. Avšak ve srovnání s druhou specifikou mládeže se systémově jedná o mezigenerační konstantu.

Metodologie výzkumu generací

Porovnáním velké sociální skupiny ve stejné životní fázi se objeví odlišnosti, jejichž příčinou není skutečnost, že se jedná o mládež, ale oblast společnosti, v níž probíhají procesy socializace a sociálního zrání mladých jedinců a v úhrnu mladé generace a ve vztahu ke generaci má ontický charakter. V této oblasti společnosti dochází k průniku a k prolínání sociální skupiny, konkrétních společensko historických událostí a prostřednictvím sociálních jevů nově vyprofilované sociální skutečnosti. Dlouhodobá různorodá interakce mezi generačním subjektem a konkrétní sociální realitou vede ke zformování mládeže odpovídající dané společenské skutečnosti. Mládež a generace jsou produktem společnosti v konkrétních sociálně historických pod-

mínkách a existuje mezi nimi provázanost.

V následujících životních fázích je třeba rozlišovat generační podstatu a fenomény, které jsou onticky odvislé od dané životní fáze. Prostřednictvím generace mládeže poznáváme konkrétní společnost v časoprostorových souvislostech a z konkrétní společnosti lze vyvozovat charakteristiku mládeže a hledat vhled a porozumění této mládeži.

Pro zkoumání generací je nezbytný metavýzkum, čímž myslím výzkum, který není postaven na datech pouze jednoho výzkumu, ale analyzuje data a poznatky z více výzkumů, vycházejících z časové řady výzkumu různých sociálních fenoménů tvořících kategorii generace.

V publicistice, ale i v odborné produk-

ci se setkáváme s typologií a charakteristikou generací; tichá generace, generace baby boomers, generace x, y, z, generace alfa a mileniálové. Tyto generační názvy a k nim přiřazené charakteristiky nalezneme nejen v novinářských článkách, ale také u společenskovedně vzdělaných autorů a můžeme je slyšet i na vědeckých konferencích. Tato módní „generační vlna“ je především výpovědí o současné metodologické pokleslosti. Při hledání původního pramene se ocitneme v uzavřeném kruhu vzájemných citací a parafrází, přičemž zcela absentuje metodika, jak autoři dospěli k jednotlivým atributům konkrétní generace a k její celkové charakteristice. Při pokračujícím hledání se na konci tunelu v mlze vynořují studie amerických autorů o amerických generacích, které byly publikovány před několika desetiletími.

Generace je spojena s „mateřskou“ společností „sociální pupeční šňůrou“. Nelze si představit generaci ani její vznikání mimo společnost, k níž patří. To jsou základní východiska teoretického metodologického přístupu ke zkoumání generací, která vytýčil při vzniku sociologie generací Karl Mannheim. Od tohoto zakladatele platilo, že generace je výsledkem významné společensko historické události nebo výrazně změněných sociálních podmínek. Vznik generace a její reflexe přísluší k dané společnosti a není možné ani jedno ani druhé přenášet do jiné společnosti. Čím více se společnosti sociokulturně odlišují, tím je tento přenos chybnější a absurdnější.

Podívejme se, jak byly tyto „americké generace“ převedeny do české společnosti.

TICHÁ GENERACE (narozená 1925-1945)

GENERACE BABY BOOMERS (narozená 1946-1964)

GENERACE X (narozená 1965-1980)

GENERACE Y (narozená 1981-1999)

GENERACE Z (narozená 2000-2013)

GENERACE ALFA (Narozená 2014 -)¹

Porovnejme stejnou generaci, která je v mé typologii „budovatelskou“ a v americké „tichou“. V americké se jedná o populační ročníky 1925 až 1945. Již toto rozpětí dokládá sociologickou irelevanci. Populační ročníky z počátku intervalu mají silný prožitek událostí z konce třicátých let, okupace, zavření vysokých škol, osvobození a konec války, zatímco populační ročníky z konce intervalu nic z toho nezažily a proto se nemůže jednat o stejnou generaci. Charakteristika „tiché generace“ jako neaktivistické, tiché a bez ambicí je naprostý opak skutečnosti. Ze všech českých poválečných generací byla tato nejvíce společensky angažovaná a aktivistická a tichá nebyla ani v reálném, ani v přeneseném významu.

Zkušenost této generace v USA a v protektorátu Böhmen und Mähren byla naprosto odlišná. Z americké populace relativně malá část mužů se zúčastnila válečných bojů a celek americké populace prožil pouze přechod na válečnou ekonomiku. Známý je také „veteránský syndrom“ kdy malá část mladé generace prožije ve válkách radikálně odlišnou zkušenost od celku generace. S odlišným prožitkem

¹ Blažiček, M. Co předcházelo generacím x, y, z? Generace Baby boomers odchází ze scény... Přístupné z: <http://www.studentpoint.cz/2017/07/12/co-predchazelo-generacim-x-y-z-generace-baby-boomers-odchazi-ze-sceny/>

se obtížně sociálně vrací do lůna generace, potažmo společnosti a její příslušníci se cítí ve společnosti odcizení, nepochopení, nedocení a osamocení.

V Protektorátu byl každý den rizikový, každý den mohl být poslední. Stále hrozilo totální nasazení a riziková byla i účast na

školním vyučování. Traumatem bylo také zavření vysokých škol a celou okupaci realizovaný holocaust a to nejen pro samotné židy, ale i pro humanisticky cítící ostatní občany. Mohla se z těchto dvou skupin lidí - mladých Američanů a mladých Čechů zformovat stejná generace? Samozřejmě, že ne.

Tab. Komparace dvou charakteristik jedné generace

Generace	Ročníky narození	Charakteristika generace
budovatelská	1925 - 1935	Společenská angažovanost (aktivismus) Idealismus Předválečné a válečné zkušenosti Společenský prostor pro uplatnění
tichá	1925 - 1945	Charakteristická svým zaměřením na pracovní kariéru, kterou upřednostňuje před aktivismem. Nemá velké ambice, ale naučila se, jak co nejlépe přežít v těch nejtěžších situacích.

Typologie generací, rozmazaná generace

Ve studii „Generace, mládež a její výzkum“ (Sak, 2016) jsem na základě poznatků a dat z více než 150 empirických

výzkumů mládeže zkonstruoval typologii pěti poválečných generací mládeže. Názvy jednotlivých generací vycházejí z hlavních makrosociálních procesů, kterými byla generace formována.

Tab. Poválečné generace mládeže

Generace	Populační ročníky generace
budovatelská	1925 – 1935
reformní	1936 - 1949
normalizační	1950 - 1966
transformační	1967 – 1980
kybergenerace	1981 – 2000
rozmazaná	2001 -

V další studii „Generace mládeže v globalizaci a v kyberprostoru“ jsem v návaznosti na pět předešlých generací mládeže hledal charakteristiky mládeže vynořující se z lůna společnosti v současnosti. Výsledkem průniku a syntézy jejích atributů se stal název „**rozmazaná generace**“. Jaké sociální jevy a sociální procesy jsou s ní spojeny, utvářejí ji a charakterizují?

- Pouze se prohlubují jevy spojené s předchozí kybergenerací, případně nárůst kvantity navozuje změnu kvality. To se týká např. sociálních sítí. Vznik sociálních sítí na internetu patří do období mládeže kybergenerace, ale od svého vzniku žijí svým životem. Děti a mládež je rozvíjejí a sociální síť zpětně formují a formátují mladou generaci. Myšlení je dále vytěšňováno lajkováním a sdílením. Prohlubují se také a modifikují negativní jevy, především závislosti. Objevila se digitální demence, fenomén hikikomori, závislost na signálu. Zatímco kybergenerace ještě byla někdy on line, někdy nebyla připojená, rozmazaná generace je on line permanentně, dokonce i ve spánku.
- Mezi ní a předchozí kybergenerací je hranice rozmazaná, neexistuje ostrý přechod.
- Žije v historickém bezvědomí a ve vztahu k historickým událostem je nevyhraněná-rozmazaná a tím vystavená manipulativní propagandě. Stále více se vytrácí historický čas, kontinuita mezi minulostí, přítomností a budoucností. Tato generace neprožívá historicitu a temporalitu národa. Ztrácí schopnost zařadit se sama a svou generaci do historických souvislostí.

Obecně lze říci, že mladá generace nevnímá národ ve struktuře historického času a sociální skutečnost jako entitu na sebe navazujících stavů, jejichž vztah má příčinnou souvislost, tedy dnešek je součástí něčeho vinoucího se z minulosti do současnosti a podílí se na utváření budoucnosti. Čím hlubší znalost této časové dimenze sociální skutečnosti, tím bohatší bytí jedince, který tuto dimenzi prožívá. Reflektuje současnost jako něco, co je završením minulosti i jako něco, od minulosti odlišného. Ztráta historických kořenů znamená nepochopení současné společenské skutečnosti a vydává jedince napospas propagandě a manipulaci médií, sociálních sítí, politiků, zpravodajských služeb a dalších subjektů. Historické bezvědomí mladé generace tuto reflexi národa v časovém plynutí neumožňuje, což vede ke stavu „rozmazanosti“ vůči národu i sociální entitě v historickém čase. Bez chápání souvislostí mezi přítomností a minulostí se ztrácí logika prožívané skutečnosti. Život se stává nahodilým fenoménem skládajícím se z postupných událostí „ted“, které postrádají souvislost. Každý článek řetězce událostí „ted“ je proto konzumován jako izolovaný prožitek bez příčin a důsledků.

- Dále klesá četba, zvláště původních pramenů, tím se stále více mládež stává příjemcem hotových názorů, postojů, soudů a stále méně jsou její názory a postoje výsledkem jejích analýz a hodnocení. **Stále méně je autorem obsahu vlastního vědomí.** Posouváme se k situaci, kdy její historické vědomí bude určovat zpravodajská služba podle

instrukcí Velkého bratra.

- Vlastenectví, vztah k českému národu je v dosavadní historii u této generace nejslabší a stále se rozpouští. I ve vztahu k národu je generace rozmazaná.
- K rozmazané generaci patří i charakteristika, která se u mládeže objevila v devadesátých letech. Vše, s čím se jedinec dostává do kontaktu má nějakou hodnotu, včetně záporné hodnoty. Hodnocení, hodnoty tvoří dimenzi lidské skutečnosti. To, co má pro jedince, společnost největší hodnotu tvoří hodnotový systém společnosti a jedince. Hodnotou mohou být materiální statky nebo i duchovní principy a ideje. Proto lze těžko říci, že nějaká generace nemá žádné hodnoty. Hodnotou může být auto, dům, majetek. V devadesátých letech došlo k modifikaci hodnotového systému mládeže ve srovnání s předchozími generacemi mládeže a se souběžnou střední a starou generací. Především došlo k devalorizaci sociálních hodnot a naopak k valorizaci hodnoty majetku. Během devadesátých let došlo také k oslabení postoje mládeže ke všem ideovým systémům, a to jak duchovního, tak sekulárního charakteru (liberalismus, konzervatismus, marxismus, socialismus). Pokles významu duchovních hodnot ideových směrů se zachoval i u dalších generací mládeže, včetně stávající rozmazané mládeže. Duchovní hodnoty a ideje nejsou jejich výraznou generační výbavou a proto snadno přejímají ideologickou propagandu, protože propaganda u generace vstupuje do volného prostoru.
- Zvláště oproti prvním třem generacím

je rozmazaná generace generací bez hranic. Hranice nemá v přirozeném časoprostoru a pohyb mimo republiku je pro ni, včetně studia na zahraničních školách, zcela samozřejmý. Nemá hranice ani kulturní ani do virtuální reality kyberprostoru. Ztráta hranic vně generace a jejích příslušníků vede i ke ztrátě vnitřních hranic a vede k rozmazanosti generace a snižuje i vnitřní generační integrační tlak a generaci rozmazává. Bezhraničnost a nezakotvenost dělá z generace generaci migrantů (nomádů). Při pohledu dovnitř generace můžeme rozlišovat hlavní generační trendy, dále specifické vyhraněné segmenty generace a na nejnižší úrovni diferenciaci jedince a skupiny velice různého zaměření a profílance.

- Socializační tlak společnosti usměrňující jedince a generaci k dodržování sociálních norem a v úhrnu k sociální normalitě z řady důvodů stále klesá. V liberálním prostředí se oslabil tlak na pozitivní formování generace ve smyslu hodnot, sociálních norem i represivní tlak, ve smyslu vytváření bariér vůči něčemu. To vytvořilo daleko volnější prostor pro sociální zrání i další vývoj jedince i socializaci generace. Minimalizace vlivu-tlaku společnosti v liberálním sociálním prostředí na socializaci dětí a mládeže vede k oslabení generační gravitace, ke generačnímu rozvolňování a k velké diferenciaci. Bez dřívějšího podpůrného společenského působení se sociálně, intelektově a vzdělanostně slabší část generace diferencuje a profiluje záporným směrem a části mladé generace s dobrým rodinným zázemím se rozevírá prostor

- s dobrými předpoklady k individuálnímu rozvoji podle svých zájmů. Oslabování generačního socializačního tlaku se dělí do řady procesů:
- Směrem od totality stále zeslabující intencionální působení na mladou generaci od předškolního věku až k dospělosti. Společnost podporovala podprůměrné a spíše omezovala anebo nevytvářela zcela podmínky pro rozvoj těch nadprůměrných. I to byl jeden z procesů, který generaci integroval.
  - Prosazování se neoliberalismu, který ve prospěch svobody neguje normy a regulativy.
  - Destrukce duální sexuality muže a ženy. V pregnantní zkratce jsem se od studentky dozvěděl, že na současné společnosti je nejlepší, že si může vybrat z 28 sexuálních identit, zatímco v mé generaci jsme za „komunizmu“ museli být pouze buď muž nebo žena. Současně dochází k vyhasínání mateřského instinktu.
  - K charakteristice rozmazané generace patří strukturovanost a diferenciacie ve větší míře, než tomu bylo u předchozích generací. Generační hlavní trend je spojen s hédonistickým a konzumním životním stylem a s jeho digitalizací. Na pozadí tohoto generačního trendu jsou segmenty generace se specifickým zaměřením. O diferencovanosti generace vypovídá rozrůzněnost i relativně malé skupiny studentů na stejné škole, stejného věku, profesního zaměření a vzdělání.
  - Všechny předchozí socializační tlaky lze charakterizovat jako jakousi generační gravitaci. Stmelovala jedince do generační entity a oddělovala ji od předchozí a následné generace. Při sníženém socializačním generačním tlaku či dokonce při jeho absenci nedochází ke generační komprimaci jedinců uvnitř generace ani vůči sousedním generacím. Generace a její sociální profil dostává rozmazaný charakter. Současně snížený společenský tlak dává větší možnosti k individualizaci a k diferenciaci uvnitř generace. Vedle většinových generačních trendů a segmentů je zde prostor pro individuální a alternativní vývoj jedinců a profilování generačních segmentů.
  - Např. při běžném nepřesném používání pojmu neonacismus či fašismus bychom mohli mluvit i o generačním segmentu, sociální skupině s touto charakteristikou. Ukazuje se zvláště v kontrastu s mou reformní generací. Nám vadila uniformita novin a informací a s nadšením jsme přivítali záplavu nejrůznějších informací v nejrůznějších médiích, velkým vítězstvím pro nás bylo zrušení cenzury v Pražském jaru. Demokracii realizovanou stranickými sekretariáty jsme chtěli nahradit přímým rozhodováním lidí. V naší generaci byla rozšířeným kategorickým imperativem myšlenka Voltaira. „Hluboce s Vámi nesouhlasím, ale udělám vše proto, abyste své názory mohl šířit“. Neonacistický segment rozmazané generace je na zcela protikladných pozicích. Vadí jí informace šířené alternativními médii a chtěla by pouze mainstreamová média typu České televize. Dožaduje

jí se cenzury, udávají články a knihy, které se jim nelíbí. Akceptují seznamy „špatných“ webů s „nežádoucím obsahem“. Jsou proti přímé demokracii, ale politiku chtějí ovlivňovat z ulice, což nevidí jako rozpor, protože při přímé demokracii by se přeci mohli vyjadřovat i lidé s jiným názorem než mají oni (stejně na ulici začínala NSDAP).

- Fenomén rozmazané generace je také důsledkem narůstajícího tlaku institucí organizací, institutů a instrumentů globálního korporátního fašizmu. Cílem globálního korporátního fašizmu je rozklad přirozeného sociála od těch nejmenších prvků, jakým je sociální role až po národ. Cílem útoků je sexuální role, sociální role manžela, manželky, otce, matky, rodiny, národa. Zatímco v padesátých letech jsme mohli z Hlasu Ameriky slyšet, že děti v předškolních zařízeních jsou tím nejhorším projevem totality, v které žijeme, nyní OECD doporučuje české vládě zkrátit rodičovskou dovolenou na jeden rok a děti předat jeslím a mateřským školkám. Výchova dětí by se dostala z rodiny pod kontrolu státu a matky by mohly svou práci přinášet zisk.
- Rozmazaná generace je pod mimořádným tlakem propagandy, která skutečnost nahrazuje mediální realitou. Podle principů Velkého bratra se zneužívá jazyk podle vzoru „humanitární bombardování“. Svoboda slova se zachraňuje její likvidací a cenzurní instituce se nesmí označovat jako cenzura, ale jako zachránce pravdy. Takový úřad si vybudovala Evropská unie a v Česku symbolicky u jeho zrodu stál ministr, který až kultovně před celým národem rituálně

manifestoval, že je lhář spolu s podvodníkem a akademicky usvědčeným plagiátorem. Jimi založené „ministerstvo pravdy“ vlastně může napravit omyl Francise Fukuyamy, který předvídal konec dějin. Za cíl dějin člověka, o který se pokoušely všechny civilizace, můžeme považovat poznání pravdy. Nyní díky „ministerstvu pravdy“, založené lhářem, podvodníkem a plagiátorem mohou dějiny končit, zvláště když této instituci začali vydatně pomáhat „elfové“, kteří k rozpoznávání pravdy ještě přidali udávání.

- Část „rozmazané generace“ se zapojila do těchto aktivit, rozděluje lež od pravdy, informaci od desinformace, hoax a fake new.

Komparace poválečných generací mládeže

Podívejme se na mládež metodikou komparace poválečných generací mládeže s vymoňující se rozmazanou generací. V následující tabulce porovnávám, v čem se liší znalost a prožitek v životní fázi mládeže „rozmazané generace“ od jednotlivých poválečných generací. Prožitkem chápu, když tato generaci ve fázi mládeže událost prožívala. Znalost znamená, že událost se stala dříve, než generace byla mládeží. Znalost se může pohybovat od nulové znalosti až teoreticky k absolutní znalosti. Sice pravděpodobně znalosti se budou více pohybovat k nule, ale je zde možnost mít znalost ve srovnání s generací, která byla mládeží, než událost nastala.

Tab. Komparace generací ve fázi mládeže, prožitek, znalost

Generace mládeže <u>Rozmazaná</u>			Generace mládeže <u>Budovatelská</u>
Znalost Prožitek	-	mnichovského syndromu, německé okupace a osvobození (většinou Rudou armádou)	+
Znalost Prožitek	+	volnost cestování	-
Znalost Prožitek	+ -	srpnová invaze 1968	- -
Znalost Prožitek	-	politických procesů a represí padesátých let	+
Znalost Prožitek	-	srpnové invaze 1968	<u>Reformní</u> +
Znalost Prožitek	+ +	volnost cestování	- -
Znalost Prožitek	-	zlatých šedesátých let a Pražského jara	+
Znalost Prožitek	+ +	digitalizace a komputelizace životního stylu a společnosti	- -
Znalost Prožitek	+ +	nezaměstnanost, privatizovaný bytový fond, exekuce, bezdomovci,	- -
Znalost Prožitek	-	normalizace 1 (prověrky, politická represe, ztráta zaměstnání)	<u>Normalizační</u> -
Znalost Prožitek	+ +	nezaměstnanost, privatizace bytového fondu, exekuce, bezdomovci,	- -
Znalost Prožitek	+ +	volnost cestování	- -
Znalost Prožitek	+ -	listopadový převrat	<u>Transformační</u> + +
Znalost Prožitek	+ -	nezaměstnanost, privatizace bytového fondu, bezdomovci,	+ -

Znalost Prožitek	+ -	neústavní rozbití Československa	+ +
Znalost Prožitek	+ -	členství v Evropské unii, bezcelní prostor,	+ +
Znalost Prožitek	+ +	vojenské angažmá v zahraničí	+ +
Znalost Prožitek	+ -	změna vlastnických vztahů (privatizace, restituce, kuponová privatizace, tunelování, rozkrádání)	+ +
Znalosti Prožitek	+ -	normalizace 2 (prověrky, ztráta zaměstnání politická represe)	+ +
Znalosti Prožitek	+ -	přechod k informační společnosti, nárůst počítačové gramotnosti, disponibility technologií	+ +
Znalosti Prožitek	+ -	reformy školství (financování podle počtu studentů, postupný přechod podílu studentů VŠ z populačního ročníku z 9% na 60%).	+ +

Jedna dimenze chápání společnosti a jejích změn souvisí s tím, jaké pozice zastávají jednotlivé generace, jak se mění jejich zastoupení na jednotlivých mocenských pozicích a jaké politické subjekty jsou jejich reprezentanty. Samozřejmě, že zde platí pouze korelace nikoliv kauzalita, ale rozhodně generační optika může napomoci k chápání společenských proměn. Hnutí Ano je spojeno především s normalizační generací a to vysvětluje jejich sociální adaptabilitu a pragmatičnost. Málokde najdeme tak rozmanitou politickou minulost jako u tohoto hnutí.

V devadesátých letech jsme mohli často slyšet tezi, že až odejdou politici, kteří žili v totalitě a nastoupí mladí politici, tak politika přestane být špinavá. Jako v experimentální zkumavce jsme mohli pozorovat, jak se formuje generace politiků na entitě

„Mladí sociální demokraté“. V rovině psychologické došlo k selekci psychopatů, kteří byli dále kultivováni v prostředí korupce, tunelování, vražd, podvodných restitucí a privatizací. Očekávat, že v tomto sociálním prostředí se zrodí „čistý“ politik bylo stejně naivní jako očekávat, že mohu operovat se skalpelem, který jsem vytáhl z žumpy. Jaké tato příprava mafiánů vyprodukovala politiky je všeobecně známo.

V běžné reprodukci společnosti tvořené diskontinuitou generací se mimořádně objevil přelom většího než generačního významu. Kolem roku 2000 se ve společnosti objevila propast mezi nejstarší a nejmladší generací. Tyto generace však nebyly pouze subjekty rytmu generačních změn, ale byly současně generačními subjekty civilizační proměny, změny epochy gramotné kultury v kyberkulturu. Stará generace roku 2000

byla ze všech generací v historii nejvíce spojena s gramotnou kulturou. Žádná generace před ní ani po ní nepřečetla tolik literatury a neměla takové znalosti jako ona. Na předplatné literárního časopisu Světová literatura se čekalo, až nějaký abonent zemře, největší fronty v gulášovém socialismu nebyly ani na maso, ani na banány, ale na knihy, měli prestiž a úlohu izraelských proroků a četba měla v životním stylu členů této generace a v jejich vnitřním světě tvořivou sílu. Historické, politologické, sociologické, psychologické, náboženské, zeměpisné znalosti byly doplňovány četbou beletrie.

Mladá generace kolem roku 2000 již gramotnou kulturu vyměnila za kyberkulturu. Během devadesátých let v závislosti na věku prudce klesal počet respondentů s vlastní knihovnou a narůstal počet respondentů s vlastním počítačem. V devadesátých letech také v závislosti na věku klesal objem času věnovaného četbě a počet přečtených knih a tento trend pokračoval i v novém desetiletí. V roce 2011 mládež ve věku vysokoškolských studentů věnovala četbě 5x méně času než senioři a objem jejich času věnovaného četbě klesl na 0,7 hodin za týden.

Ovšem hluboká mezigenerační propast v roce 2000 vyjadřující zlom epoch se po roce 2000 postupně zacelovala v důsledku jednak demografických procesů, ale také narůstající počítačovou gramotností seniorů a jejich disponibilitou informačními technologiemi, takže i oni se postupně začleňovali do kyberkultury. V roce 2011 již 40% seniorů ve věku 60 až 70 let používalo řadu funkcí internetu.

Prvními ročníky kybergenerace končí

dosavadní linie generací gramotné kultury a začíná nová linie generací kyberkultury v informační společnosti. Tím se mění i způsob jejího utváření. Obtížně hledáme v nové linii mannheimovské společenské události formující generaci. Samotní studenti této generace s přesnou sebereflexí označují informační technologie, počítač, internet, mobil a kyberkulturu za faktory formující jejich generaci.

V nové linii generací v rámci kyberkultury a doprovodně také globalizace a planetarizace se mění charakter utváření generace. Oslabuje se jedinečnost vazby na mateřskou národní společnost a posilují se vlivy sociální nadnárodního charakteru, v českém případě evropského a planetárního. Vlivů, které působí napříč společnostmi je více a působí silněji. Příčinou je také virtuální realita destruuující přirozený časoprostor a oslabující národní sociálně a spojující jazyk internetu, počítačů a mobilu-angličtina.

I navzdory této měnící se skutečnosti však stále platí souvislost mezi generací a mateřskou společností. Příkladem může být srovnání české a americké mladé generace. Podle výzkumu Gallupova ústavu v loňském roce vnímalo pozitivněji socialismus než kapitalismus 51% mladých Američanů ve věku 18 – 29 let, zatímco kapitalismus vnímalo pozitivněji pouze 45%. Za poslední dva roky se preference posunuly o 12% ve prospěch socialismu. To je situace zcela odlišná oproti české mladé generaci, která ve většině považuje socialismus za sprosté slovo.

Odlišné generace mládeže neodlišuje pouze rozdílné historické vědomí tvořené znalostmi a požitky, ale také **ahistorický**

přístup ve vztahu k jiným generacím mládeže. Generace mají tendenci své generační vědomí přenášet na jiné generace. Nereflektovaně předpokládají, že jejich vědomí ve fázi mládeže bylo takové, jako je u nich, v důsledku historických událostí, které se udály mimo jejich sociální věk mládeže. Reformní generace v sociálním věku mládeže byla součástí událostí Pražského jara a sovětská invaze a generační vědomí bylo formováno znalostmi i prožitkem těchto událostí, zatímco u následných generací se již jednalo pouze o různou míru znalostí. Současně však tyto následné generace projektují znalost sovětské invaze i do formování generací mládeže ještě před vlastní sovětskou invazí.

A naopak historické události, které prožívaly minulé generace ve věku mládeže, a pro novou generaci mládeže jsou vyhaslé, nebere nová generace mládeže v úvahu při snaze o vhléd do této minulé generace. Budovatelskou generaci ve fázi mládeže formovaly události Mnichova, německá okupace, osvobození Rudou armádou a euforie přecházející ve vizi sociálně spravedlivé socialistické společnosti.

Postoje a názory šesti poválečných generací mládeže ve vztahu k Rusku a k Německu mají odlišná východiška a proto se generačně odlišují, i když objektivní realita je pro všech šest generací mládeže stejná.

Sovětská okupace měla za dvacet let 240 – 400 obětí na životech a jejím cílem bylo umístit sovětská vojska na západní hranici Varšavské smlouvy a kontrolovat politickou situaci v Československu.

Německá okupace měla za šest let kolem 300 tisíc obětí, holocaust Židů a genocidu Romů. Cílem bylo částečné vyvražďení

Čechů, částečné přemístění za Ural a jejich nahrazení německým obyvatelstvem.

Od „budovatelské“ generace mládeže po současnou „rozmazanou“ generaci se mění kognitivní a emocionální předpoklady pro zaujetí postojů vůči Rusku a Německu. Z budovatelské generace s autentickým emocionálním prožitkem Mnichova, německé okupace a osvobození již zůstávají pouzí sólisté a s odchodem této generace odchází autenticita historické zkušenosti těchto událostí z české populace. Zůstává zde ještě kognitivní složka, tedy znalosti, které se však s každou další generací mládeže více přibližují nule. Souběžně s tímto vyhasínáním historického vědomí se otevírá prostor pro propagandu. V devadesátých letech prostřednictvím českého tisku s německými majiteli a dále již plíživě nastoupila i česká protičeská propaganda od Čechů, včetně politiků, především z KDU-ČSL. Situace připomíná 2. republiku. Výsledky opakovaných výzkumů CVVM tvořících časovou řadu ukazují trvalý posun názorů a postojů české populace k událostem 2. světové války a jejího konce na pozici Sudetoněmeckého landsmanšaftu.

Mladší generace si neuvědomuje absenci jejich historických zkušeností u starší generace ve věku mládeže a implementuje jim zkušenosti své. Naopak historické zkušenosti starších generací mládeže se v procesu socializace a vzdělávání jen slabě promítají do vědomí mládeže současné generace

Závěry

„Rozmazaná generace“ je článkem v línii generací epochy kyberkultury, který je pokračujícími procesy a trendy digitálně výraznější a komplementárně ztrácí vyhraněnost a strukturovanost v přirozeném

časoprostoru a v dosavadním přirozeném sociálu.

V kyberprostoru dochází k destrukci času a prostoru a životem ve virtuální realitě se modifikuje i vnímání časoprostoru přirozeného světa. S tím je spojen hédonistický a pragmatický životní styl „tady a teď“. Vytrácí či rozmazává se generační ukotvení v čase.

Značná část života probíhá v kyberprostoru a události a jevy v přirozeném světě mají hodnotu do té míry, jak se dají virtualizovat na sociálních sítích, Instagramu, YouToubu, Facebooku. Život v přirozeném světě se rozmazává jeho virtualizací. Vznikají závislosti ve vztahu k novým technologiím, nově se objevují psychické poruchy odvozené od nových technologií. Existuje závislost na internetu, závislost na signálu a vedle psychických poruch dochází i k neurologickým poruchám, o nichž se mluví jako o digitální demenci (Spitzer, 2015).

U všech generací mládeže v rámci jednotlivých společností klesá národní individuální složka a narůstá to, co je generacím mládeže ve všech státech všech společností společné - globální kybersložka. Dochází také ke stírání, rozvolňování hranic mezi národy, kulturami, náboženstvími. Ač podle hesel a proklamací v rámci projektu multikulturalizmu by se člověk měl stát multikulturním, to znamená prožívat, obohacovat se více kulturami, v realitě dochází k pravému opaku, jiné kultury si mládež neosvojí a vlastní kulturu nezná, a tudíž se nestává její součástí. Kultura je vytěsňována masovou kulturou a kyberkulturou.

Evropská integrace a globalizace polačuje význam všech hranic a usnadnu-

je identifikaci s nadnárodními entitami. Charakteristikou „rozmazané generace“ oproti dřívějším generacím je, že se jako generace neutváří. Jejím generačním svérázem je oslabení až absence specifických generačních znaků spojených se společností, v níž žije, a nárůst znaků nadnárodního či mimonárodního charakteru. Je to pohyb ve směru globálního atomizovaného davu formovaného virtuálně v kyberprostoru pro jednání v reálném světě. Rozmazanost či slabost generačního svérázu je patrná především ve srovnání s generacemi před nástupem epochy kyberkultury.

Dochází k modifikaci tradiční sociability fluktuací mezi virtuálním a přirozeným světem. Mění se prožívání a chování v důsledku prolínání těchto dvou světů. Člověk se postupně stěhuje z přirozeného světa do světa virtuálního, tak jako se v minulosti stěhoval z přírody do primitivních lidských sídel, do vesnice, do města a do prostoru v osmdesátém patře mrakodrapu. Život ve dvou světech člověku něco dává, něco bere, a něco prostě mění. Mění se intenzita prožitku v přirozeném světě. U mladých lidí můžeme pozorovat narůstající neschopnost být delší dobu v přirozeném světě, v němž se stávají jakýmsi mátožnými „zombie“ a ožívají napojením na signál, vstupem do „matrixu“. Podobně jako je třeba dobýt mobily a počítače, tak také virtuální zombie se potřebuje po určitém čase dobít odchodem do virtuální reality.

Sociální sítě, sdílení, lajkování, kultura youtuberů, nepracování s prameny a propaganda médií vedou ke **ztrátě schopnosti kriticky myslet a analyzovat**. Názory a postoje jsou minimálně podloženy kognitivně. Názory mladé, ale již i střední generace, vznikají jako davová virtuální infekce

na sociálních sítích. Ve jménu nekonformity, svobody a liberalismu narůstá davovost, stádnost a umírá svobodně myslící svěbytná individualita.

„Rozmazaná generace“ je rozmazaná i v důsledku rozvolnění, rozmazání tradičních sociálních rolí a sexuální identity. Homosexualita přestala být něčím marginálním a z původní normální většinové heterosexuality se ve společnosti a zvláště v této generaci oddělují další a další druhy sexuální identity, čímž dochází k dalšímu, tentokrát sexuálnímu, rozmazávání této generace.

Společným jmenovatelem procesů, jejichž produktem je šestá generace, je eroze, rozvolňování, ztráta tvaru, rozklad sociálních struktur, eroze přirozeného časoprostoru. To se týká jedince (jeho identity), rodiny, národa, státu, společnosti.

Literatura

Kavanová, R. Cena svobody. Brno: Doplněk, 1977.

Kolesárová, K. (2016): Životní styl v informační společnosti. Praha: UJAK, 2016.

Křenková, R. Peřiny a chléb. Praha: Torst, 2015.

Sak, P. (2016): Generace, mládež a její výzkum. Mládež a společnost, 2016, č.2.

Sak, P. (2000): Proměny české mládeže. Praha: Petrklíč, 2000.

Sak, P., Saková, K. (2004): Mládež na křižovatce. Praha: Svoboda, 2004.

Sak, P. (2007): Člověk a vzdělání v informační společnosti. Praha: Portál, 2007.

Sak, P., Kolesárová, K. (2012): Sociologie stáří a seniorů. Praha: Grada, 2012.

Spitzer, M. (2015): Digitální demence. Brno: Host.

Internet

Blažiček, M. (2017): Co předcházelo generacím x, y, z? Generace Baby boomers odchází ze scény

Přístupné z: <http://www.studentpoint.cz/2017/07/12/co-predchazelo-generacim-x-y-z-generace-baby-boomers-odchazi-ze-sceny/>

Generace Baby boomers.

Přístupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Generace_Baby_boomers

Silent Generation (angl. „Tichá generace“)

Přístupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Silent_Generation

Chum., (2013): Současné generace X, Y a Z - krátké seznámení.

Přístupné z: <https://sebastianchum.blog.idnes.cz/blog.aspx?c=372981>

Pro Ježíše neexistuje žádné „mezitím“, nýbrž láska k milosrdenství, která chce proniknout do srdce a získat jej. Chce být naším pokladem, protože není „prozatímností“ nebo přechodnou módou, je obdarovávající láskou, která zve k rozdělování.

papež František

V ŘÍMĚ SI VÁŽÍ NAŠÍ PASTORACE MLÁDEŽE

Papež František 6. 10. 2018 jmenoval členy a konzultanty vatikánského Dikasteria (úřadu) pro laiky, rodinu a život. Mezi 26 konzultanty nominoval také P. Jana Balíka, jednoho z tvůrců pastorace mládeže v České republice.

Jak vnímáte své jmenování v kontextu naší církve?

Je to určitě vyjádřením vděčnosti a uznání všem kněžím i laikům, kteří celá léta pracovali v Sekci pro mládež České biskupské konference. Nejde o práci jednotlivce ale společné dílo, které se díky Bohu dařilo. V Římě si dlouhodobě váží toho, jak se provádí pastorace mládeže v České republice. Se všemi zodpovědnými jsme v kontaktu, všichni tu postupně od 90. let byli. Oceňují zejména naše centra života mládeže i styl, jakým se snažíme prožívat s mladými celostátní a světová setkání mládeže. Uznání došlo i to, jakým způsobem byl pan kardinál schopný připravit kandidaturu Prahy na Světový den mládeže.

Na papežském dikasteriu chtějí, aby se naše zkušenost dostala k veřejnosti i v jiných zemích. Nedokážeme pochopitelně oslovit úplně každého mladého člověka, nicméně od 90. let se u nás pro mládež udělalo hodně a tato pastorace přináší opravdu velké plody v kvalitních dospělých lidech a mladých rodinách, které mají odvahu mít děti.

Jak práce konzultanta či konzultora v praxi vypadá?

Dikasterium pro rodinu, laiky a život je

nové, čili ti členové a konzultoři byli jmenováni poprvé. Členů i konzultorů je okolo pětadvaceti, jde tedy o poměrně malé množství lidí vybraných z celého světa. Mezi konzultory jsem jediný ze střední a východní Evropy, jedna moje kolegyně je například zodpovědná za hnutí Focolare, jiný kolega je zodpovědný za Institut Jana Pavla II. pro rodinu a tak podobně.

Většinou mají konzultoři společné setkání za 2 - 3 roky, kde spolu se zaměstnanci dikasteria řeší nějaké konkrétní téma. Pro mě to nese i odpovědnost za to, abych byl spolu s dalšími lidmi schopný formulovat, co naše církev vidí v oblasti mládeže a rodiny za důležité, a nabídnout to v Římě jako náš příspěvek. Budu se určitě snažit prezentovat to, že vnést do praxe Teologii těla Jana Pavla II. je velmi důležité i pro pastorační rodin a mladých lidí. Sekce pro mládež České biskupské konference v roce 2005 zajistila organizačně i finančně překlad Teologie těla Jana Pavla II. a dnes už existují školy, které se jí řídí; máme Institut Jana Pavla II. v Brně, kam jezdí přednášet odborníci nejen z Říma, kurz ANIMARO v Olomouci, překlad díla učinil už hodně dobrého.

Jaké jsou hlavní myšlenky Teologie těla Jana Pavla II.?

Jde vlastně o nové promyšlení katolické antropologie. To, co katolická církev po celá staletí hlásala, bylo zejména po vydání „*Humanae vitae*“ Pavla VI., třeba formulovat srozumitelně pro člověka dnešní doby, který je víc než klasickou filosofií formován personalismem, fenomenologií a relativismem. Nově se promýšlejí nejzákladnější témata – kdo je člověk, kam směřuje, jaký je význam života v podvojnosti muže a ženy, význam manželství, manželské lásky. Jedna část se věnuje i celibátu jako plnohodnotnému prožívání plodné lásky v duchovním významu. Osobně jsem nečetl lepší pojednání o celibátu než právě zde.

V našem Katechismu katolické církve jsou formulace týkající se manželství nebo sexuality většinou převzaté z Teologie těla. My tedy jeho principy známe. Podle mé zkušenosti například manželské páry, kte-

ré dlouhodobě pracují se snoubenci, po prostudování Teologie těla o těchto věcech uvažují a mluví srozumitelněji. Jan Pavel II. dokázal spojit filosofii bytí, metodu sv. Tomáše, která se nejdříve ptá, kdo je to člověk, a současnou filosofii, která víc akcentuje vztahy, prožitek a řekněme to vnější. A toto sjednocení je fantasticky hluboké a srozumitelné i pro mladé lidi, což mám odzkoušené. Takto lze mluvit o vážných a zásadních věcech, které jsou ve společnosti často bolavé, mladí lidé se pro to dokážou nadchnout a jít k nějakému ideálu.

Stanislav Zeman

*Převzato ze
Zpravodaje pražské arcidiecéze, 10/2018*

CELOSTÁTNÍ SETKÁNÍ ANIMÁTORŮ

13. - 18. 8. 2019 Chotěboř

S JANEM

ZA

JEŽÍŠEM

společensví

média

grafika a vizuál

modlitba

evangelizace

hudba

selfmanagement

komunikace

XXXIV. světový den mládeže
Jsem služebnice Páně: ať se mi stane
podle Tvého slova. Lk 1,38

Vydává
Sekce pro mládež ČBK
a Asociace křesťanských spolků, z.s.

Thákurova 3
160 00 Praha 6